

Ügyszám: NAIH/2015/1563/2/V
Ügyintéző: dr. Osztopáni Krisztián

[...]
részére

[...]

Tisztelt Asszonyom!

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnak (a továbbiakban: Hatóság) címzett levelében előadta, hogy ügyfele egy üzletben balesetet szenvedett, amelynek nyomán kártérítési igényrel fordultak az érintett jogi személyhez, és egyúttal kérték a felvétel kiadását. Az üzlet jogi igazgatója arról tájékoztatta Önt, hogy a felvételt nem áll módjában kiadni, de visszanézték a baleset időpontjában készült felvételt, azonban a felvételen nincs arra utaló körülmény, amely az üzlet felelősségének megállapíthatóságát eredményezné.

A Hatóság állásfoglalását kéri abban, hogy megkaphatják-e a kamera felvételét vagy csupán tájékoztatást kérhetnek a személyes adatokról. A Hatóság tájékoztatását kérte arról is, hogy ha megkaphatják a felvételeket, akkor milyen jogszabályi rendelkezésre hivatkozással kérhetik azok rendelkezésre bocsátását.

A beadvánnyal összefüggésben a Hatóság az alábbi tájékoztatást adja.

1. A bejelentésében írt esetben a kamerák üzemeltetésére és a felvételek felhasználására alapvetően a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: Szvtv.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az Szvtv. 31. § (6) bekezdése rendelkezik az érintetti joggyakorlásról: *„az, akinek jogát vagy jogos érdekét a kép-, hang-, vagy a kép- és hangfelvétel, illetve más személyes adatának rögzítése érinti, a (2), a (3), illetve a (4) bekezdésben foglaltaknak megfelelően a kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvétel, illetve más személyes adat rögzítésétől számított három munkanapon, harminc, illetve hatvan napon belül jogának vagy jogos érdekének igazolásával kérheti, hogy az adatot annak kezelője ne semmisítse meg, illetve ne törölje. Bíróság vagy más hatóság megkeresésére a rögzített kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvételt, valamint más személyes adatot a bíróságnak vagy a hatóságnak haladéktalanul meg kell küldeni. Amennyiben megkeresésre attól számított harminc napon belül, hogy a megsemmisítés mellőzését kérték, nem kerül sor, a rögzített kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvételt, valamint más személyes adatot meg kell semmisíteni, illetve törölni kell, kivéve, ha a (3) vagy a (4) bekezdésben foglalt határidő még nem járt le.”*

Ennek megfelelően tehát a jogalkotó alapvetően annak lehetőségét biztosítja az érintett számára, hogy a joga vagy jogos érdekének igazolásával a felvételek zárolását kérje. Ekkor az adatkezelőnek a felvételt zárolnia kell (például a felvételt egy másik adathordozóra lementti), majd amennyiben a bíróság (vagy a hatóság) az eljárása során a felvételt igényli, akkor azt meg kell küldeni. Amennyiben a bíróság (vagy a hatóság) 30 napon belül a felvételeket nem kéri ki, akkor az adatkezelőknek a felvételt meg kell semmisíteni, ezért célszerű a bírósági (a hatósági) eljárás

megindításakor kifejezetten utalni erre a speciális körülményre, és felhívni az eljáró bíróság (hatóság) figyelmét arra, hogy a felvételt e határidőn belül kérjék ki. Ha a bíróság (vagy a hatóság) nem keresi meg az adatkezelőt a felvétel kiadása érdekében, akkor a felvételeket törölni kell.

Mindezek alapján az érintett az Szvtv. 31. § (6) bekezdésére hivatkozva jogának vagy jogos érdekének megjelölésével kérheti, hogy az adatkezelő zárolja a felvételeket.

2. A kamera felvételeihez való hozzáférés esetében az Szvtv. rendelkezései mellett figyelemmel kell lenni az Infotv. alapján az érintetteket megillető tájékoztatáshoz való jogra is. Az Infotv. 14. § a) pontja értelmében az érintett tájékoztatást kérhet a személyes adatai kezeléséről, míg az ezzel összefüggő adatkezelői kötelezettségeket az Infotv. 15-16. §-a határozza meg.

A tájékoztatáshoz való jog Infotv.-beli szabályainak értelmezése során azonban figyelemmel kell lenni az Infotv. alapjául szolgáló uniós jogszabály, a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 95/46/EK irányelv (a továbbiakban: Adatvédelmi Irányelv) rendelkezéseire, valamint az információs önrendelkezési jog, mint alkotmányos alapjog tartalmára.

2.1.1. Az Adatvédelmi Irányelv 12. cikke „adathozzáféréshez való jogként” („right of access”) ismeri az Infotv. 14. § a) pontjában szereplő érintetti jogot. Az Irányelv 12. cikk a) pontja alapján az érintett számára biztosítani kell annak lehetőségét, hogy megerősítést kapjon arról, hogy rá vonatkozóan adatok kezelése folyamatban van-e, illetve azt is, hogy érthető formában értesítést kapjon az adatkezelés alatt álló adatokról és azok forrásával kapcsolatos minden rendelkezésre álló információról.

Ennek alapján az adatkezelőnek minden, az érintettel kapcsolatban rendelkezésre álló személyes adatról, közérthető formában tájékoztatni kell az érintettet. Vagyis az adatokhoz történő hozzáférés kiterjed az adatkezelő által az érintettel összefüggésben kezelt személyes adatok teljes körű megismerésére is.

2.1.2. Magyarország Alaptörvénye VI. cikk (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét tiszteletben tartsák. Az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése alapján mindenkinek joga van a személyes adatai védelméhez.

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlatával összhangban¹ az információs önrendelkezési jog alapvető lényege az, hogy *„mindenki számára követhetővé és ellenőrizhetővé kell tenni az adatfeldolgozás egész útját, vagyis mindenkinek joga van tudni, ki, hol, mikor, milyen célra használja fel az ő személyes adatát.”*

Az érintett saját személyes adatainak követhetősége és ellenőrizhetősége csak úgy valósulhat meg, ha az érintett az adatkezelést teljességében, az adatkezelő által rögzített formájában ténylegesen megismerheti. Az Alkotmánybíróság értelmezésében tehát az információs önrendelkezési jog, mint alkotmányos alapjog, a személyes adatok szélesebb körű megismerhetőségét teszi lehetővé az érintett számára.

¹ Az Alkotmánybíróság legelőször a 15/1991. (IV. 13.) AB határozatában mondta ki. 2013 óta ez az érvelés szerepelt a 32/2013. (XI. 22.) AB határozatban, 3110/2013. (VI. 4.) AB határozatban és a 3145/2013. (VII. 16.) AB határozatban.

2.1.3. A Hatóság álláspontja szerint mind az Alkotmánybíróság gyakorlata, mind az uniós jogi rendelkezések azt mutatják, hogy az érintetteknek a személyes adataik megismerésére vonatkozó joguk egy széleskörű jogosítvány, amely kiterjed valamennyi, az adatkezelő által kezelt adat megismerésére.

2.2. A jogalkotó a tájékoztatáshoz való jog részletszabályait alapvetően az Infotv. 15. §-ában határozta meg.

2.2.1. Az Infotv. 15. § (1) bekezdése alapján az *„érintett kérelmére az adatkezelő tájékoztatást ad az érintett általa kezelt, illetve az általa vagy rendelkezése szerint megbízott adatfeldolgozó által feldolgozott adatairól, azok forrásáról, az adatkezelés céljáról, jogalapjáról, időtartamáról, az adatfeldolgozó nevéről, címéről és az adatkezeléssel összefüggő tevékenységéről, továbbá – az érintett személyes adatainak továbbítása esetén – az adattovábbítás jogalapjáról és címzettjéről.”* Az Infotv. 15. § (1) bekezdése alapján tehát az adatkezelőnek tájékoztatnia kell az érintett a vele összefüggésben kezelt személyes adatokról is.

Az Infotv. 3. § 2. pontja értelmében személyes adat *„az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés.”* Az Infotv. 3. § 1. pontja alapján érintett *„bármely meghatározott, személyes adat alapján azonosított vagy – közvetlenül vagy közvetve – azonosítható természetes személy.”*

Az Infotv. tágran határozza meg a személyes adat fogalmát. A definícióba beletartozik mind az érintettel kapcsolatba hozható adat, mind pedig az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés is. Emellett az érintett fogalmát is széleskörűen határozza meg a magyar jogalkotó az Infotv. 3. § 1. pontjában.

Ennek alapján érintettnek tekinthető:

- az *azonosított* természetes személy (például név és fénykép alapján azonosított személy);
- a *közvetlenül azonosítható* természetes személy (például ha ügyfélkód alapján az adatkezelő ügyintézője azonosítani tudja az ügyfelet);
- a *közvetetten azonosítható* személy (bizonyos információk összessége alapján meghatározható személy kilétére).

Az Infotv. 3. § 1-2. pontjában szereplő fogalom-meghatározás alapján képfelvétel készítése esetében az adatkezelő által kezelt személyes adatnak minősül az érintett képmása, illetve – az adatból levont, az érintettre vonatkozó következtetésként – az érintettnek a felvételen látható cselekménye is. Ebből fakadóan a kamerás megfigyelés és a felvételek rögzítése mint adatkezelés esetén, az adatkezelő tájékoztatásának ezen személyes adatokra is ki kell terjednie.

2.2.2. A személyes adatokról történő tájékoztatás módjával kapcsolatban az alapvető adatkezelői kötelezettségeket az Infotv. 15. § (4) bekezdése részletezi: *„az adatkezelő köteles a kérelem benyújtásától számított legrövidebb idő alatt, legfeljebb azonban 30 napon belül, közérthető formában, az érintett erre irányuló kérelmére írásban megadni a tájékoztatást.”*

Az adatkezelőt tehát az alábbi kötelezettségek terhelik a tájékoztatással kapcsolatban:

- a kérelem benyújtásától számított legrövidebb idő alatt, de legfeljebb 30 napon belül eleget kell tenni az érintett kérésének,
- a tájékoztatást *közérthető formában* kell teljesíteni, illetve ha az *érintett kéri*, akkor *írásban* kell megadni.

A tájékoztatás közérthetőségének követelményét nem feltétlenül az írásbeli tájékoztatással lehet teljesíteni. Bizonyos adatkezelés esetében a tájékoztatás közérthetősége más módon is biztosítható. A Hatóság álláspontja szerint a kamerás megfigyeléssel együtt járó adatkezelés esetén épp az biztosítja a legmagasabb szinten a tájékoztatás közérthetőségét, ha az érintettnek lehetősége van a felvételt megtekinteni. Ez az értelmezés áll összhangban az uniós jogi és a magyar alkotmányos követelményekkel.

A Hatóság ezzel összefüggésben tekintettel van arra, hogy a kamera felvételeinek megtekintése elenyésző hatással jár más érintettek személyes adatok védelméhez fűződő jogára. A betekintés mértéke, terjedelme ugyanis korlátozott, hiszen az érintett kizárólag azon időpontok közötti felvételeket tekintheti meg, amíg a kamerával megfigyelt területen tartózkodott, és kizárólag azoknak a kameráknak felvételeit nézheti meg, amelyekeken keresztül rögzítették a képmását, cselekvését.

Ettől függetlenül az érintett kérheti azt, hogy az Infotv. rendelkezései alapján az adatkezelő írásban tájékoztassa őt arról, hogy mi látható a felvételen. Az adatkezelőnek közérthető formában, hétköznapi szavak használatával nyilatkoznia kell arról, hogy a kamerás megfigyelés során az érintettel összefüggésben pontosan mit rögzített (a képfelvétel készítésének időpontja, az érintett mettől-meddig látható a felvételen, az érintettnek a felvételen látható cselekvése, történik-e az érintettel összefüggésben, az érintettre vonatkozóan bármi eseményt követően, hogy az érintett már nem látható a felvételen).

2.2.3. Más a megítélése annak, ha az érintett a felvételtől másolatot kér. Egyrészt az Szvtv. nem nevesíti annak lehetőségét, hogy az érintett a felvételek másolatait megkaphassa. Másrészt az Infotv. sem tartalmaz arra vonatkozó jogot, hogy az érintett megválaszthassa „a tájékoztatás formáját”, így például azt kérje az adatkezelőtől, hogy betekintés helyett postán vagy e-mailben küldje el a felvételt (vagy annak az őt tartalmazó részleteit). Az Infotv. 15. § (4) bekezdésében szereplő „közérthetőség” elsődlegesen az adatkezelővel szemben fennálló kötelezettség és másodsorban az érintettet megillető jogosultság. Alapvetően az adatkezelőt terheli az, hogy a tájékoztatása közérthető legyen, míg ha az érintett a kapott tájékoztatás alapján úgy ítéli meg, hogy az nem minősül közérthetőnek, akkor újabb, a közérthetőség követelményét teljesítő tájékoztatást kérhet az adatkezelőtől (vagy etekintetben például a Hatóság vizsgálatát kezdeményezheti).

Ezen túlmenően a felvételen szereplő más érintettek személyes adatainak védelméhez fűződő jogát sértené az, ha az érintett a tájékoztatáskérés jogán keresztül az ő személyes adatait is tartalmazó felvétel másolatát megkaphatná. A Hatóság emellett kiemeli, hogy a tájékoztatáshoz való jog keretén belül a felvétel másolatának a kezelése olyan jellegű és terjedelmű hozzáférés, amely már ellentétes lenne mind az uniós jogi, mind a magyar alkotmányos követelményekkel.

Hatóság álláspontja szerint a felvételen szereplő más érintettek személyes adatai védelméhez fűződő jogának érvényesülése érdekében az érintett az Infotv. 14-15. §-a alapján a felvételtől másolatot nem kérhet, illetve nem is kaphat.

Természetesen annak nincs akadálya, ha az adatkezelő úgy adja ki a felvételt, hogy azon az érintetten kívül minden más személy képmását és cselekvését kitakarja. Ilyen jellegű előírás azonban nem található egyetlen jogszabályban sem, így az adatkezelő erre nem kötelezhető.

2.3. A Hatóság álláspontja szerint tehát a kamerás megfigyelés esetén az Infotv. 14. § a) pontja és az Infotv. 15. § (4) bekezdése alapján az érintett kérheti, hogy a felvételekbe betekintessen, illetve azt is, hogy írásban tájékoztassák arról, hogy vele összefüggésben mi látható a felvételen.

A Hatóság hangsúlyozza, hogy az érintettnek azonban nincs joga arra, hogy a felvételtől másolatot kérjen. Azonban az adatkezelő dönthet úgy, hogy az Infotv. szerinti tájékoztatási kötelezettségét úgy teljesíti, hogy az érintett számára olyan felvételt továbbít, amelyen az adatkezelő az érintetten kívül minden más személy képmását és cselekvését kitakarja.

A személyes adatok védelmét és a közérdekű adatok nyilvánosságát érintő ügyben forduljanak a Hatósághoz továbbra is bizalommal.

Budapest, 2015. május 6.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár